

Ačkoli v řádcích pod titulkem je dost nadsázky, ukazují na zásadní obavu dneška: co budeme dělat s lidmi, které umělá inteligence připraví o práci? Se shovívavým úsměvem se dnes díváme na historii před 150 lety, kdy dělníci ničili stroje, protože měli za to, že kvůli nim skončí v bídě a bez obživy. Stejně jako dnes, kdy čelíme Průmyslu 4.0, hrají prim emoce a obavy, co bude. A jaká je realita? Revoluce se nekoná, věci se mění průběžně a v rámci celku je vše funkční.

NENAHRADITELNÁ SESTRÍČKA

V průběhu celé historie jednotlivé profese zanikají a objevují se nové. Dnes se všichni budíme mobilem, dříve jsme používali budíky. Ještě předtím chodili ráno po ulicích pánové a dlouhými tyčemi klepali na okna. Které pozice tedy zřejmě zmizí a které zůstanou?

Zůstanou jednoznačně ty, kde je důležitá sociální interakce. Zatímco práci lékaře můžeme v oblasti diagnostiky zčásti nahradit umělou inteligencí, sestru v nemocnici už ne. Sběr dat z různých zařízení a určení pravděpodobné diagnózy je totiž záležitostí inteligentní práce s daty. Tu lze přenechat „strojům“ a lékař se může věnovat vysoce specializovaným činnostem, kde je jeho úsudek nenahraditelný. Péči zdravotní sestry ale pípající mašinkou nahradit nechceme, protože její úloha v péči o pacienty je zejména z emočního a sociálního hlediska nezastupitelná.

Skupinou ohrožených profesí a činností jsou ty, které spočívají v rutinní práci. Činnost advokátních koncipientů píšících návrhy smluv tak mohou nahradit inteligentní

Umělá inteligence: Co nás čeká během deseti let?

PAVEL KYSELA,
generální ředitel
Adastra ČR

Před 150 lety jsme nahnali lidi z polí do továren, nyní je z těch fabrik zase potřebujeme dostat. Ale kam?

programy. Nejenže budou výkonnější než asistenti, ale budou mít zásadní výhodu v tom, že na rozdíl od lidí jim bude stačit jednou se centralizovaně „naučit“ nové standardy, vyhlášky a zákony a pak jich už během okamžiku mohou pracovat stovky a tisíce podle nejnovějšího know-how. Například ve vyřádání pohledávek je potenciálně možná vysoká míra

automatizace, a tím zrychlení a zlevnění celého procesu.

Naopak práce expertů s hlubokým know-how zůstane nenahraditelná. Cena skutečně dobrých právníků řešících složité spory a pracujících na strategiích, na jejichž výsledku závisí rozhodnutí za miliony či miliardy, naopak může růst.

Ohroženy budou a dnes už v podstatě jsou i profese střed-

ního managementu. Tam, kde je hlavní náplní práce rozhodování na základě vyhodnocování informací podobného typu, je automatizace pomocí umělé inteligence možná a také velmi efektivní. Na druhé straně budou stále důležité a nenahraditelné komunikační schopnosti a empatie.

KDO SE KOMU PŘIZPŮSOBÍ

Už dnes přitom, aniž si to připouštíme, pracujeme s prvky umělé inteligence a predikce běžně. Mobilní telefony jsou pokročilé počítače s kamerou a čidly – mnohonásobně výkonnějšími, než byly před pár lety stolní počítače. A uživatel nemusí být IT specialista, aby chytrý telefon dokázal používat. Třeba programovat je umí jen pár lidí, zabalili jsme je však do obalu, v němž jsou srozumitelné a přístupné téměř komukoli. A toto je hlavní trend umělé inteligence – lidé se nebudou přizpůsobovat umělé inteligenci, ale ona se bude přizpůsobovat jim.

V současné společnosti jdou tudíž proti sobě dva transformační trendy a my postupně přijmeme oba a naučíme se je maximálně využívat. Na straně jedné budeme postupně více a více rutinních činností nahrazovat algoritmy, na straně druhé poroste význam činností, kde bude důležitá sociální interakce, kterou nahradit nedokážeme a nejspíše ani nechceme.

Právě Průmysl 4.0 může být nakonec katalyzátorem, jenž povede i k růstu dělnických platů, po němž masivně volají odbory. S rozšířením automatizace a následným zvýšením výrobních kapacit bude jeden dělník obsluhovat ne jeden, ale třeba pět strojů. Poroste tím jeho produktivita práce a potenciálně i mzda. **S**